

15 JUL, 2026

Populasi ikan pari meningkat, jerung berkurangan

Harian Ekspres (KK), Malaysia

KRU pemuliharaan mengesan seekor ikan pari shovelnose semasa tinjauan bawah air di Pulau Tigabu, Kudat. Gambar kecil: Ikan yu sirip putih (*Triaenodon obesus*) di dasar terumbu di Pulau Sipadan.

Populasi ikan pari meningkat, jerung berkurangan

KUDAT: Kajian terbaharu WWF-Malaysia mendapati populasi ikan pari semakin kerap ditemui di perairan Sabah, manakala populasi jerung semakin berkurangan, sekali gus mencerminkan tekanan yang semakin meningkat terhadap kedua-dua spesies itu serta keperluan memperkukuh usaha pemuliharaan dan penglibatan komuniti.

Dapatan itu diperolehi menerusi gabungan tinjauan Video Bawah Air Jarak Jauh Berumpan (BRUVS), tinjauan pendaratan hasil perikanan serta program pemuliharaan komuniti yang dijalankan di beberapa lokasi di Sabah, termasuk Taman Tun Mustapha.

Sebagai sebahagian daripada kajian global FinPrint Fasa 2, iaitu kajian terbesar dunia mengenai jerung dan pari terumbu, WWF-Malaysia bersama rakan strategik menilai status populasi kedua-dua spesies dalam kawasan perlindungan marin serta mengenal pasti langkah memperkukuh perlindungan habitat.

Kajian itu dijalankan dengan kerjasama Taman-Taman Sabah, Jabatan Perikanan Sabah, Deakin University, Scuba Junkie dan Banggi Corals Conservation Society (BCCS), melibatkan lebih 500 jam rakaman bawah air yang dianalisis bagi mengenal pasti kehadiran jerung, pari dan spesies marin lain.

Penilaian terdahulu di bawah program FinPrint mendapati Malaysia antara negara yang merekodkan kelimpahan pemangsa terumbu paling rendah di rantau ini. Di beberapa lokasi di Sabah, termasuk Pulau Mabul dan Kapalai, tiada jerung direkodkan sepanjang tinjauan dijalankan.

Sebaliknya, ikan pari lebih kerap

di temui, yang berkemungkinan menunjukkan perubahan keseimbangan ekosistem akibat kemerosotan populasi jerung.

Kajian itu turut selaras dengan penilaian Kesatuan Antarabangsa bagi Pemuliharaan Alam Semula Jadi (IUCN) pada 2021 yang mendapati lebih satu pertiga spesies jerung dan pari di seluruh dunia kini diancam kepupusan. Di Malaysia, bilangan spesies jerung dan pari yang diancam meningkat dua kali ganda sejak 2014, manakala spesies yang dikategorikan terancam dan terancam kritikal meningkat lebih tiga kali ganda.

WWF-Malaysia bersama Universiti Malaysia Sabah (UMS) turut menjalankan tinjauan pendaratan hasil tangkapan di pasar ikan dan jeti pendaratan di Kota Kinabalu dan Sandakan antara November 2023 hingga Disember 2024.

Sebanyak 1,748 ekor jerung dan 2,890 ekor pari daripada 79 spesies direkodkan, membabitkan 34 spesies jerung dan 45 spesies pari. Analisis awal menunjukkan kira-kira 80 peratus jerung dan 93 peratus pari yang didaratkan belum mencapai usia matang untuk membiak.

Memandangkan kebanyakan spesies jerung dan pari memerlukan antara 12 hingga 15 tahun untuk matang, penangkapan anak ikan spesies berkenaan boleh menjejaskan pemulihan populasi dalam jangka panjang.

Pegawai Kanan Program Marin WWF-Malaysia Serena Adam berkata pihaknya bekerjasama rapat dengan komuniti pesisir pantai bagi memantau tangkapan sampingan, meningkatkan kesedaran dan menggalakkan

pelepasan semula anak jerung serta pari yang masih hidup.

Sehubungan itu, WWF-Malaysia melaksanakan program perintis di Taman Tun Mustapha yang menggalakkan nelayan melepaskan semula anak jerung dan pari yang ditangkap hidup-hidup.

Seramai 13 nelayan dari Kampung Inaruntung dan Kampung Perpaduan menyertai program itu dengan menerima latihan, peralatan keselamatan dan sokongan berterusan.

Daripada 49 ekor jerung dan pari yang direkodkan oleh peserta program, sebanyak 61 peratus berjaya dilepaskan semula ke laut dalam keadaan hidup. Program itu turut menarik minat komuniti di Kampung Parapat Laut dan Kampung Malubang.

Ketua Marin WWF-Malaysia Chitra Devi berkata penglibatan komuniti pesisir pantai penting bukan sahaja untuk meningkatkan kesedaran, malah membantu mengumpul maklumat mengenai perubahan populasi jerung dan pari berdasarkan pengalaman nelayan.

Jerung dan pari memainkan peranan penting dalam mengekalkan keseimbangan ekosistem marin sebagai pemangsa yang mengawal populasi mangsa, menyokong kitaran nutrien. Penurunan populasinya berkemungkinan memberi impak jangka panjang terhadap kesihatan terumbu karang, sumber perikanan dan lautan.

Setiap jerung dan ikan pari yang dilepaskan mewakili peluang untuk pemulihan dan langkah ke arah lautan lebih sihat untuk generasi akan datang.

15 JUL, 2026

Populasi ikan pari meningkat, jerung berkurangan

Harian Ekspres (KK), Malaysia

SUMMARIES

KUDAT: Kajian terbaru WWF-Malaysia mendapati populasi ikan pari semakin kerap ditemui di perairan Sabah, manakala populasi jerung semakin berkurangan, sekali gus mencerminkan tekanan yang semakin meningkat Cterhadap kedua-dua spesies itu serta keperluan memperkukuh usaha pemuliharaan dan penglibatan komuni€ y Dapatan ity diperoleh menerusi gabungan tinjauan Video Bawah Air Jarak Jauh Berumpan (BRUVS), tinjauan pendaratan hasil perikanan serta program pemuliharaan komuniti yang dijalankan di beberapa lokasi di Sabah, termasuk Taman Tun Mustapha.